

OULU: ІННОВАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ МІСТА ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Д-р техн. наук, доц. Фесенко Т. Г.,

д-р філос. наук, доц. Фесенко Г. Г.

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Стійкий розвиток міста передбачає активне залучення громади до соціально-економічних перетворень та утвердження більш високих стандартів якості «життєвого середовища». Водночас стійкість утворює нові можливості для прогресу технологій, зростання бізнесу та покращення рівня трудової зайнятості. Відомо, що концепцією стійкого розвитку передбачено й активне використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). І хоча ІКТ-трансформації й набули глобального характеру, важливим є те, як вони впливають на локальному рівні.

На теперішній час муніципалітети, прагнучі зробити свої міста економічно успішними та комфортними для життя, втілюють концепцію електронного управління [1]. Цифрова інфраструктура дозволяє поєднувати територіальні та соціально-економічні параметри та застосовувати інтегрований підхід у реалізації стратегій сталого розвитку. В рамках нової технологічної парадигми формуються нові форми просторових механізмів міста, так звані «простори потоків» [2, р.146]. Комунікаційні потоки міста, матеріальні та нематеріальні компоненти інформаційних мереж змінюють організаційні практики інституцій. ІКТ-інфраструктура дозволяє надавати містянам різноманітні послуги, що покращують повсякденне буття [3].

Моделі економічного розвитку міст, засновані на технологічному прогресі, У містах, де робочі місця та інвестиції все більше залежать від прогресу в комунікаціях, може формуватися «розумна громада» (urban intelligence community). Така громада спроможна розвивати та підтримувати інноваційне співробітництво, розширювати економічні можливості міста. Серед успішних прикладів творення інноваційного середовища міста є фінське місто Оулу. Економіка цього міста була вибудована у 1980-х роках навколо технологічному парку Nokia та чисельних малих, середніх підприємств, що спеціалізувалися на мобільних. Втім, коли Nokia після тривалого домінування на ринку мобільних бездротових пристроїв почала втрачати лідерство на тлі зростання смартфонів (Apple iPhone та Samsung Galaxy), місто з населенням близько

180 тис. осіб втратило у 2010-2014 роках 3000 робочих місць. Це вплинуло на містян як економічно, так і психологічно.

Втім економічно місто «вижило», завдяки тому, що колишні працівники Nokia активно комунікували між собою з метою вироблення нових стратегій своєї зайнятості. Містяни гуртувалися для створення нових стартапів, з'явилися нові компанії, що фокусують увагу на Інтернет-речах (Internet of Things, IoT), штучному інтелекті (Artificial Intelligence, AI), аналітиці бігг-даних та цифровізації. У підсумку Оулу знов стало економічно успішним містом, створивши 18000 нових високотехнологічних робочих місць.

Важливо, що нові компанії розвиваються в Оулу на «інтелектуальному ґрунті», з одного боку, 50-річного досвіду створення бездротових технологій Nokia, з іншого – міської бізнес-політики щодо розвитку «ділового середовища». Така індустріальна спадкоємність міста дозволяє розробляти продукти та послуги в 5G та 6G екосистеми. При цьому ринок робочої сили став більш диверсифікованим.

В міській раді Оулу за здійснення економічної політики міста в частині «сприяння бізнесу, зайнятості та діловій активності» відповідає спеціальний підрозділ (BusinessOulu). Його місія – залучення та утримання у місті інвесторів, сприяння розширенню ринку зайнятості. BusinessOulu надає послуги з розвитку бізнесу, розвиває ділове середовище та відповідає за міжнародний бізнес-маркетинг міста, сприяє інвестиціям у регіон, а також «талантам». Інноваційне середовище – це «місця зустрічей» ідей, команд та компаній. Сайт BusinessOulu [4] є інформаційно-комунікативною платформою для встановлення кроссекторального співробітництва між новими підприємствами й у різних галузях. Також місто пропонує інші середовища для інновацій – місця, де можна розробити та протестувати нові IT та бізнес-рішення.

Це дозволяє місту успішно адаптуватися до економічних змін, а також зміцнювати місцеву спільноту у цілому. У місті створено безкоштовну мережу PanOULU, що об'єднує Wi-Fi інфраструктурою 17 організацій та 25 000 користувачів, – веб-портал муніципального електронного урядування для надання послуг містянам.

У співпраці з університетом та бізнесом місто сприяло створенню декількох науково-дослідних інститутів – Oulu Living Labs (зосереджується на IoT якості життя, безпеки харчових продуктів, медичних препаратів, безпеки будівництва, контролю якості тощо), Nokia Bell Labs (широкий спектр технологій в галузі цифрового здоров'я – таких, як QuietOn, унікальні беруші для зменшення шуму; Oura, оздоровчого кільця, що вимірює якість сну та ін.). IndoorAtlas – надає розробникам програмного забезпечення хмарну платформу для масштабованих рішення, де можна створювати локальні сервіси. Отже, Оулу, завдяки підтримці інноваційного середовища зберігає провідні позиції в «нових бізнесах».

Примітно, що інноваційне середовище Оулу дозволяє здійснювати глибокі соціально-економічні перетворення, що водночас відповідають й Цілям сталого розвитку в частині забезпечення інтеграції зусиль з економічного зростання та прагнення соціальної справедливості. Далеко не усі економічно успішні міста в умовах поширення IT-економіки спроможні розвиватися так, щоби зменшувати економічний, технологічний розрив між техно-елітою та локальними спільнотами. Це місто є ключовим гравцем у світі ІКТ з близько 420 компаніями та 13 000 співробітників й водночас міською громадою, що успішно застосовує інноваційні практики спільного розвитку та якісного повсякденного життєвого середовища.

Література: 1. Fesenko T. City-Governance: conceptualizing digital maturity model / T. Fesenko, G. Fesenko // SOCRATES: Scholarly Research Journal. – 2017. – Vol.5. – №2. – P.106–122. 2. Castells M. The informational city: information technology, economic restructuring, and the urban regional process / M. Castells. Oxford: Basil Blackwell, 1989. 402 p. 3. Fesenko T. The safe city: developing of GIS tools for gender-oriented monitoring (on the example of Kharkiv city, Ukraine) / T. Fesenko, G. Fesenko, N. Bibik // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. – 2017. – Vol.3. – Iss.2 (87). – P. 25–33.

4. ICT innovation environments / OULU: BusinessOulu // [Electr. resource]. –
URL: shorturl.at/xyEGX.



Міністерство освіти і науки України
Головне управління статистики у Харківській області
Брєсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт
(Рэспубліка Беларусь)

Український державний університет залізничного транспорту
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
ГО «Лабораторія креативних ідей»
**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ**

МАТЕРІАЛИ

XII Міжнародної

науково-практичної конференції

**«Європейський вектор модернізації економіки:
креативність, прозорість та сталий розвиток»**

**27-28 травня
2020 року**

ХАРКІВ 2020

Міністерство освіти і науки України
Головне управління статистики у Харківській області
Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu (Polska)
Katowice School of Technology (Polska)
School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava (Slovakia)
Deutsche Angestellten-Akademie (Deutschland)
Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт (Рэспубліка Беларусь)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)
Громадська організація «Лабораторія креативних ідей»
Бердянський державний педагогічний університет
Одеський національний економічний університет
Харківський національний університет будівництва та архітектури

МАТЕРІАЛИ

XII Міжнародної науково-практичної конференції
**«Європейський вектор модернізації економіки:
креативність, прозорість та сталий розвиток»**

27-28 травня 2020 року

Харків 2020

Редакційна колегія:

Калініченко Л.Л. – голова, проф., д-р екон. наук;
Смачило В.В. – проф., канд. екон. наук;
Халіна В.Ю. – доц., канд. екон. наук;
Шуміло О.С. – доц., д-р екон. наук.

Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток» містять результати досліджень науковців з актуальних проблем модернізації національної економіки за європейським вектором розвитку на принципах прозорості, креативності, стабільності.

Матеріали адресовані науковцям, фахівцям-практикам, аспірантам, магістрантам і всім читачам, хто цікавиться питаннями креативної економіки, стартап рухів, ресурсозбереженням та енергоефективністю, безпекою соціально економічних систем, інструментами забезпечення прозорості публічного сектору економіки держави.

Матеріали представлені в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яку надано в рукописах, а також коректність цитованості матеріалу, і залишає за собою право не розподіляти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, які розглянуті на конференції.

Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток». – Харків: ХНУБА, 2020. – 567 с.

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО ПРИ ВІДКРИТТІ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ: КРЕАТИВНІСТЬ, ПРОЗОРИСТЬ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК»	3
--	---

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>Миколенко О. П., Страпчук С. І., Миколенко Д. В.</i> РИЗИКИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ ЖАН МОНЕ МОДУЛЬ)	4
<i>Wornalkiewicz W.</i> DOGODNOŚĆ KOMUNIKOWANIA SIĘ - PRZYKŁADY PROGRAMÓW MOBILNYCH	5
<i>Dvorkin S.</i> MONITORING DES TRANSAKTIONSSEKTORS UND WIRTSCHAFTSTRANSPARENZ	7

СЕКЦІЯ 1

КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

<i>Avanesova N., Serhiienko Y.</i> THE ESSENCE OF DEFINING THE TERM "CREATIVE INDUSTRIES"	9
<i>Danyleichuk R.B.</i> THE PRINCIPLES OF MECHANISM FUNCTIONING OF DEVELOPMENT SUPPORT OF SMALL BUSINESS REGIONAL INFRASTRUCTURE	10
<i>Drozd E.V. (head Perepechko N.N.)</i> DEVELOPMENT OF THE INTERNET SPACE IN THE REPUBLIC OF BELARUS BASED ON VENTURE INVESTMENT	12
<i>Kylnytska Ye.V., Gluhova S.V.</i> INTEGRATED SYSTEM EVALUATION EFFICIENCY OF INNOVATIVE ACTIVITY OF CONSTRUCTION ENTERPRISES	13
<i>Posternak I.M., Posternak S.A.</i> FORMATION STREAMS CONTINUOUS DEVELOPMENT FRONTS WORKS OF THE COMPLEX TOWN-PLANNING POWER RECONSTRUCTION	14
<i>Yatsiuk O. S.</i> TYPES AND FEATURES OF VENTURE BUSINESS FINANCING	16
<i>Аніщенко А.І., Албатов А.Ю.</i> ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЕФЕКТУ ПІД ЧАС ПРИГОТУВАННЯ ВИРОБІВ ВИРОБІВ З ПОЛІСТИРОЛОВОЇ СУМІШІ З ДОДАВАННЯМ ФІБРОВИХ ВОЛОКОН	17
<i>Аніщенко А.І., Безсмертний С.І.</i> ШЛЯХИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕНЕРГОВИТРАТ ПІД ЧАС ЕКСПЛУАТАЦІЇ АВТОБЕТОНОЗМІШУВАЧА ГРАВІТАЦІЙНО-ПРИМУСОВОЇ ДІЇ	19
<i>Антоник В.В. (науковий керівник: канд. екон. наук, доц. Капленко Г.В.)</i> ДЕТЕРМІНАЦІЯ СУТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ БІЗНЕСУ	21
<i>Балджи М.Д., Монастирліу Ю.І.</i> ПРОБЛЕМИ ВІДПОВІДНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО АВТОМОБІЛЬНОГО ПАЛИВА ТА АВТОПАРКУ ЕКОЛОГІЧНИМ РЕГЛАМЕНТАМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	23

<i>Пакуліна А.А., Мокрицька І.Ю.</i> УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА	143
<i>Пакуліна А.А., Мокрицька І.Ю., Єрмолаєв А.Г.</i> КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	144
<i>Перерва П.Г.</i> КОМПЛАЕНС КАК ФАКТОР ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ	146
<i>Петриченко В., Жук О.С.</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ. КРЕАТИВНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО	148
<i>Повод Т.М.</i> ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА ЯК ВАЖЛИВИЙ МЕЙНСТРИМ ЕКОНОМІЦІ СЬОГОДЕННЯ	150
<i>Подзізей О.О., Шматковська Т.О., Гордійчук А.Ю.</i> ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЙ «КОНКУРЕНЦІЯ» ТА «КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ»	152
<i>Попова Л.М., Рейзлер Є.Д.</i> УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ	153
<i>Приходько Д.О.</i> МІНОВА ВАРТІСТЬ ЯК КОНЦЕНТРОВАНИЙ ВИРАЗ ЕКОНОМІКИ	155
<i>Пчелянська Г.О., Марковська А.О.</i> РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УКРАЇНІ	156
<i>Радионова Л.А.</i> URBAN SPACE – ЭСКЛЮЗИВНАЯ КРЕАТИВНОСТЬ УКРАИНСКИХ ГОРОДОВ	158
<i>Рожкова Т.М.</i> ПРО СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	160
<i>Сидорченко Т., Гаран Р.</i> СИСТЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ СВІТУ	161
<i>Сірик В.С., Мащенко О.М.</i> ТРЕНЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЧЕРЕЗ РЕАЛІЗАЦІЮ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ АКТИВНОСТІ	163
<i>Смачило В.В., Синіло О.</i> ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗРОБКИ ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ХАРКІВСЬКОМУ РЕГІОНІ	164
<i>Ткачов М.М.</i> ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ: ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	166
<i>Ткачова Н.П.</i> БЕНЧМАРКІНГ ЯК ФАКТОРА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	168
<i>Тохтаміш Т.О.</i> ЩОДО РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	170
<i>Устіловська А.С., Байлов І.А.</i> ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	171
<i>Устіловська А.С., Демакова Д.Ю.</i> КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ЯК НОВИЙ ЕТАП ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	173
<i>Устіловська А.С., Кравченко В.Д.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ	174
<i>Фесенко Т.Г., Фесенко Г.Г.</i> OULU: ІННОВАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ МІСТА ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ	176
<i>Хомич Л.В.</i> ФУНКЦІЇ І МОТИВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЛІДЕРА В УПРАВЛІННІ КРЕАТИВНІСТЮ ТА ІННОВАЦІЙНИМИ ЗМІНАМИ	178
<i>Чердаклієва І.О., Несторенко Т.П., Вєжбік-Строньська М.</i> РОЛЬ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ В РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА	180